

Govor predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar na 57. podelitvi nagrad Gospodarske zbornice Slovenije

torek, 11. marec 2025, ob 18. uri, Linhartova dvorana Cankarjevega doma

Spoštovani predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Tibor Šimonka,
spoštovana generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal,
spoštovane predstavnice in predstavniki slovenskega gospodarstva,
cenjeni visoki gostje,
dober večer.

»Celota je več kot vsota njenih delov«. Pomen te brezčasne misli starogrškega filozofa Aristotela je še posebej v današnjem, izrazito individualno usmerjenem svetu nujno in navdihujoče slišati – in prepoznati, ko ga vidimo v najžlahtnejši, uresničeni obliki, kadar postane način (so)delovanja in sobivanja v družbi. Uresničimo ga lahko na vseh področjih sodobne družbe, še zlasti pa v ustvarjalnih okoljih, kjer se z željo po razvoju in novih presežkih kali napredek celotne družbe.

Tako doživljam slovensko gospodarstvo in vas, spoštovane gospe in spoštovani gospodje, ki gospodarstvo vsakodnevno ustvarjate. Takšna miselnost in način dela nesporno tlakujeta pot do uspeha in sta zagotovilo razvoja našega gospodarstva, ki ustvarja presežke. Ti nastanejo, ko se znanje, izkušnje in inovativne ideje posameznikov zlijejo v medsebojno zaupanje, sodelovanje in skupne cilje. Ključ do uspeha ni v izbiri najboljših posameznikov, temveč v ustvarjanju kulture njihovega uspešnega in učinkovitega sodelovanja. Zaposleni in vodstvo v najboljših podjetjih vsakodnevno živijo in udejanjajo prej navedeno Aristotelovo misel. Obžalujem, ker so takšni dosežki in presežki premalokrat izpostavljeni v širši slovenski javnosti. Prav tako so kot svetel zgled premalokrat izpostavljeni tisti vodje, ki vizionarsko in povezovalno ustvarjajo delovno okolje in kulturo sodelovanja, v katerih nemogoče postane mogoče.

Da je celota več kot vsota njenih delov, bi se morala v tem negotovem obdobju bolje zavedati tudi Evropa. Sporočila, ki prihajajo z druge strani Atlantika, nakazujejo na skrb vzbujajoče spremembe dosedanjih pravil svetovne trgovinske politike. Uveljavljena pravila in mednarodne pogodbe so pod velikim pritiskom želje po »dobri in koristni transakciji«. Ali bodo takšne transakcije dobre oziroma koristne za vse udeležene strani ali samo za najmočnejše, je še negotovo, enako, kot so negotova tudi dosedanja zavezištva.

Evropa stagnira. ZDA in Kitajska dosegata višjo gospodarsko rast, Evropa pa za njima zaostaja zaradi različnih razlogov. Eno ključnih vprašanj je pomanjkanje ustreznega financiranja za spodbujanje inovacij in rast produktivnosti. Razviti sistem tveganega kapitala v ZDA omogoča hitro rast podjetij, medtem ko Kitajska uporablja državni kapital za spodbujanje strateških industrij. Evropa kljub enotnemu trgu in zakonskim okvirom še vedno ni sposobna enotno nastopati v svetovni konkurenci in nima učinkovite strategije za spoprijemanje z izzivi svetovnega trga, kjer sta ZDA in Kitajska že precej bolj usklajeni in prožnejši.

Ključni izziv za prihodnost Evrope in Slovenije ostajata potreba po osredotočenosti na razvoj domačih inovacij in krepitev inovacijskih ekosistemov. Doslej smo pogosto uvažali tehnologijo in inovacije, kar pomeni, da smo se pri napredku in rasti večinoma zanašali na zunanje vire. Če želimo biti bolj avtonomni, konkurenčni in trajnostni, bomo morali bolje razvijati lastne inovacije. Domači razvoj omogoča večji nadzor nad tehnologijami in boljšo odpornost proti zunanjim šokom, kot so gospodarske krize in geopolitične spremembe. Pri tej nalogi morajo učinkovito sodelovati vlada, zasebni sektor, univerze in raziskovalni inštituti, saj bomo le tako lahko ustvarili bolj dinamično in konkurenčno gospodarstvo, ki bo temeljilo na lastnem znanju in inovacijah ter bo zdrava in trdna celota, večja od vsote njenih posameznih delov.

Dodatni izziv pri tem je premislek, kako zadržati doma najbolj nadarjene in kako iz tujine pritegniti domov najboljše domače strokovnjake. Pri tem ne gre samo za ugodnejšo davčno obravnavo visoko strokovnega dela, ki je vsekakor nujna, temveč za celostni sveženj ukrepov, ki bodo lahko zagotovili zeleni preboj na tem področju. Sem spadajo primerna pravna in davčna ureditev solastništva zaposlenih, vprašanje razvojne kapice, birokratske poenostavitve pri izdajanju raznih dovoljenj ter povečanje zanimanja za tiste študijske programe, po katerih je na trgu dela največ povpraševanja.

Spoštovane gospe in gospodje.

V Sloveniji je gospodarstvo žal pogosto prikazano v slabšalnem kontekstu. To ni pravično in korektno do vseh, ki delujete in ustvarjate v gospodarstvu. Vaše delo se ne začne in konča le v gospodarstvu. Vaše delo posredno in neposredno podpira različne družbene dejavnosti, kot so kultura, šport in humanitarne akcije, pripomore pa tudi k razvoju številnih lokalnih okolij. Zato mu moramo priznati ustrezno mesto v družbi. Večkrat poudarim, da bomo močno socialno državo lahko imeli samo z močnim, odpornim gospodarstvom. Če gre dobro gospodarstvu, gre lahko bolje tudi vsem nam in naši čudoviti državi.

Podelitev nagrad Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke je zato prava priložnost za poklon izjemnim gospodarskim dosežkom, odličnim vodjem in ekipam podjetij, ki delujejo v Sloveniji – in za dobro Slovenije. Iskreno čestitam vsem letošnjim nagrajenkam in nagrajencem. Iz srca vam želim uspešno delo tudi v prihodnje. Čestitam tudi Gospodarski zbornici Slovenije za pomemben večer, ki vsako leto med ljudi ponese sporočilo, da so med nami izjemni posamezniki in podjetja, ki družbi veliko dajo. Zato si želim, da se pomen te najstarejše nagrade na področju gospodarstva še okrepi, saj so nagrajenci in njihov zgled trdni temelj uspešne in varne prihodnosti tako gospodarstva kot tudi celotne družbe.

Hvala.